

Üstadımızın "Ey nefs-i nadan" , "Ey nefs-i bihuş" , "Ey haddinden tecavüz etmiş nefs-i pürvesvas" , "İşte ey tembел nefsim" ifadelerini kullanmasının hikmeti nedir?

Evvela şunu ifadeedelim: Bütün bu sayılanlar nefsin sıfatlarıdır. Yani, nefis hem nadandır, hem bîhuştur, hem haddinden tecavüz eder, hem de tembeldir. Ancak, Üstad Hazretleri konuya göre bu hususiyetlerden en uygun düşenini tercih etmiştir.

"Ey nefs-i nâdan": Nâdan; *cahil manasına gelir.* Sualde geçen meseleler arasında hakikatte bir zıtlık yokken, nefis cehaletinden dolayı bir ziddiyet olduğunu zannetmiştir. Bu yüzden, nefsin **nâdan** olduğu nazara verilmiştir.

"Ey nefs-i bîhuş": Bî-hûş; *"akıl erdiremeyen, fikirsiz"* demektir. İnsanın nefsi, ani yaratmayla alâkalı âyetlerle, tedricî yaratmayı haber veren âyetler arasındaki münasebeti anlayamadığı ve bunların nasıl tevfiik edildiklerine akıl erdiremediği için bu tabir kullanılmıştır.

"Ey haddinden tecavüz etmiş nefs-i pürvesvas": Kurbiyet, bu'diyet, mirac ve yetmiş bin perde gibi meseleler nefsin vesveselerine bir derece açıktır. İyi anlaşılmalarsa nefis ve şeytan bu konularda kalbe vesvese verebilir ve insanı aldatabilir.

"İşte ey tembел nefsim": Namazın hakikatinden bahseden bu Şua'da, insan nefsinin namaz kılma konusunda tembел davranması dolayısıyla bu ifade kullanılmıştır.